Ч. 174 (11.427). Львів, вівторок 7. серпня 1928. Pouztowa opłata opłacono ryczałtem. Рік XLIV

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 20 ч. к., Румунії 150 леї, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Тихоокеанські суперники.

Львів, 5. серпня 1928.

Цьогорічна канікула дуже багата на всякого роду політичні події великого покрою. Пакт Келльоґа і воєнні алярми, переворот у Єгипті, внутрішня боротьба у Югославії, визнання китайського нанкінського уряду Америкою і нарешті VI. конгрес комуністичного (третього) інтернаціоналу в Москві та початий перед трьома днями III. конгрес соціялістично-робітничого (другого) інтернаціоналу в Брюселі, очевидно у противагу Комінтернові — це без сумніву політичні події непересічної політичної і небуденної міжнародньої ваги. Одначе й тим не вичерпується низка незвичайно цікавих політичних справ, що абсорбують безустанно прилюдну опінію політичного світа. Вистарчить додатково згадати ще про такі справи, як: підписання англьо-французького договору в справі обопільного обмежування морських зброєнь, великі принципіяльні розходження серед англійських консерватистів саме на передодні виборів і оживлену в звязку з тим рухливість та активність англійських лібералів з Льойдом Джорджом на чолі, лихорадочну підготовку до виборів президента у Зединених Державах Північної Америки, ускладнені політичні відносини в Мексику наслідком убийства нововибраного президента Обреґона, справа північно-бігунової виправи Нобіле, що набрала вже специфічної політичної закраски, справа австрійського „аншлюсу" до Німеччини, закутуалізована несподівано зїздом німецьких співаків у Відні, польсько-литовські „ідиллічні" відносини, підготовка до зміни польського державного устрою та богато-богато інших. Так виглядає в політиці цьогорічна канікула. Вже сам наведений реєстр політичних справ доказував би, що цього року канікула якась незвичайна, просто анормальна. Вона має таку саму згущеву й далеку від нормальної політичну атмосферу як ціла Европа кліматичну й повітряну. Словом аномалія!

Тому-то не слід дивуватися, що вся теперішня преса заповнена як ніколи великою скількістю матеріялу про справи міжнародньої політики. І для нас ті справи не можуть бути байдужими, бо у тому всьому, що вариться та клекоче у міжнародньому кітлі готовиться дещо таке, що не може та не сміє бути байдужим і для нас. Та не про те останнє бажаємо тепер писати. Нині хочемо ще раз вернути до справ, звязаних з Китаєм і сусідуючим з ним Тихим Океаном. Робимо це не тому, щоби якраз у тихоокеанському кітлі варилося щось для нас, хоч і це не може бути виключене, а з інших причин.

Зединені Держави Північної Америки виступили, як відомо, в ролі пацифікатора світа через пропозиції Келльоґа. Але що варті ті пропозиції та яку вартість можуть мати вони для самої Америки, видно найкраще з її зручної але цілком не миролюбивої та миротворчої політики в Китаю. Ось у передостанньому числі інформували ми наших читачів про те, що Зединені Держави визнали новий націоналістичний китайський уряд і одночасно заключили з ним торговельний договір, „миротворче" вістря якого недвозначно звернене проти інтересів усіх інших держав, заінтересованих у великій мірі Китаєм і його богацтвами. Одначе цей договір зокрема звернений своїм дипльоматичним вістрям перш за все проти інтересів Японії та Англії, себто найважніших контрагентів наміченого до реалізації противоєнного пакту Келльоґа. З того виходить, що самі ініціятори противоєнного пакту використовують його тільки для маскування деяких своїх далеко не „противоєнних" учинків.

Не від року і не від двох, а від цілих десяток літ ведеться між Японією та Зединеними Державами Півн. Америки завзята боротьба, хоч, правда, досі безкровна, за опанування Тихоокеанськими водами. Ця боротьба, як не менше і англьо-американське суперництво на всіх океанах, находить реальну площину найбільшого свого загострювання та суперечного схрещування у Китаю. Був час, коли Японія вела свою політику в Азії під гаслом „солідарности жовтої раси" проти всіх білих, отже проти европейців і американців. Одначе тепер це гасло цілковито збанкротувало по побіді китайських націоналістів. Японія вела в Китаю наскрізь імперіялістичну політику, більше імперіялістичну від Англії та інших і прямувала до монополізації всіх китайських економічних ресурсів, а також до виключної політичної переваги на потрібних для себе і своєї кольонізації китайських територіях. Тому зрозуміле, що китайські націоналісти з усіх чужинців найбільше та найзавзятіше ненавиділи японців. По цілковитій побіді китайських націоналістів і по опануванні ними Пекіна Японія заопікувалася дуже щиро відступаючим військом Чанґ-Тсо-Ліна та заявила, що не допустить до війни у Манджурії, тобто, що не допустить до того, щоби націоналісти приєднали і Манджурію до Китаю. Одначе китайський націоналізм зріс до тої міри в силу на території Манджурії, що зневолив сина Чанґ-Тсо-Ліна, Чан-Сяо-Ляна заявитися в тому напрямі, немов-то він не має нічого проти того, щоби справу Манджурії та її долю вирішило загально-китайське національне зібрання. Але тому енерґійно та завзято протиставилася Японія.

Між тим вигас японсько-китайський торговельний договір і нанкінський уряд заявив, що у випадку невідновлення договору в приписаному речинці, він визнасть його недійсним і буде приноровлювати до японських громадян і підприємств загальні норми міжнароднього права. Проти того запротестувала Японія окремою дуже гострою нотою і зірвала ділові звязки з нанкінським урядом, якого вона не визнала і не визнає. Того, видно, й хотів уряд китайського гоміндану, бо до конфлікту солідно підготовився. А на цю підготовку вказує факт, що зараз-же по зірванні зносин з Японією Америка визнала нанкінський уряд та виявила в дотичній ноті бажання ввійти з ним у ділові переговори. А два дні потім появилися офіціяльні вісти про підписання відомого китайсько-американського договору. Очевидно, що Японія опинилася після того в дуже незавидному положенні. Ось як підготовлялося зірвання японсько-нанкінських ділових зносин та загострення суперечних інтересів тихоокеанських суперників!

Такою є „миролюбива" Америка зі своїм противоєнним пактом Келльоґа. Новий конфлікт на Далекому Сході вже прецизно підготовила. До того підготовила так розумно, що не можна їй з того робити ніяких закидів. Бож вона визнала згідно зі своїми традиційними демократичними принціпами китайський уряд національного визволення. І зробила це перша.

Не виключене, що такими самими або зближеними до тих дипльоматичними заходами, очевидно миротворчими, — бож між нею і Китаєм закріплений мир! — Зединені Держави підготовлять ще й інші конфлікти, що зродяться теж зі самого „мира". А це для всіх політиків й дипльоматів не маловажна справа. Та вже дуже важною й близькою є вона для всіх поневолених, що безпосереднього впливу на хід міжнародньої політики не мають.

Така то цьогорічна канікула! Згідно та рівнорядно кують у ній одними й тими самими руками тих самих пацифістів мир і війну. Це зветься пацифікація!

Як обновити і санувати „Рідну Школу".

(Дискусійна стаття.)

Від Ред.: Звертаємо увагу українського громадянства на отсю дискусійну статтю, в якій шан. автор зачепив дуже глибоко справу виховання в „Р. Ш." і справу реформи цієї установи взагалі. Яка повинна бути Р. Ш. і яким шляхом можна поставити її на тривких підвалинах, про це говориться в другій частині статті, яку помістимо завтра.

I

Минуло вже з горою 5 місяців, як у „Ділі" й „Господарсько-Кооперативному Часописові" появилася моя дискусійна стаття „Вага кооперативного виховання" і, на жаль, до цього часу ніхто в цій справі не відізвався ані словечком. Можливо, що уми людей були надто заняті виборами й соймовими подіями, бо сумніваюся, щоб наші люди були зовсім байдужі до таких важних справ.

Щоб рушити цю преважну справу з мертвої точки, я приневолений зачепити „Рідну Школу", і то трохи ріпкіше. Чейже це приневолить деяких людей стати в обороні „Рідної Школи", а це дасть притоку до дискусії на тему виховання молоді, а тим самим реформи „Рідної Школи" і може принести дуже богато цінних думок у цій справі. Така дискусія може зацікавити ширший загал і може спонукати педагогів „Р. Ш.", батьків та інших громадян до перевірки плянів виховання й навчання в „Р. Ш.". Тому для добра нашого народу для добра „Р. Ш." видвигаю проти неї деякі поважніші закиди і вказую на хиби, — на те, аби те все усунути і спрямувати виховання нашої молоді на інший шлях.

Бодай двічі в рік, в часі коляди і Великодня, лунає по всьому краю та по всій Америці могутній клич за „Рідною Школою" і горячкова збірка-жебранина грошей на неї. Час до часу розлітаються по краю поміж нарід відозви й летючки із закликом: „Помагайте фінансово „Рідній Школі", ратуйте „Р. Ш." від пропасти і т. д. Але в ніякій летючці, відозві, статті нема вистарчаючого пояснення, якою має бути *правдива народня „Р. Ш."*, ніде не подибуємо, в доступних *кожному* часописах, звітів з її діяльности, не подибуємо замкнення рахунків, білянсів і справоздань з діяльности кружків „Р. Ш.". Справоздання Головної Управи „Р. Ш." у виді книжки „За наше краще завтра" є недоступне широкому загалові. Цей звіт, хоч і обширний, та все таки неточний і тенденційний.

В тих звітах нема виказів, кілька було в школах „Р. Ш." селянських і робітничих дітей, кілько побирало науку безплатно, кілько по зниженій ціні, кілько виносила повна місячна оплата від ученика в народній школі, торговельній, промисловій, а кілько в гімназії та семинарії. Не сказано в звітах, яких предметів учено по польськи, чи урядування по всіх школах було польське і чому, в якій мові були видані свідоцтва чи посвідки і т. п.

Буджет на 1926 р. обчислений у видатках кругло на півтора міліона золотих і сказано, що на половину буджету є певне покриття, але не виснено, звідки воно візьметься. Звіт, буджетовий прелімінар і зіставлення рахунків, загалом цілий звіт, повинен бути такий приступний і ясний, щоб його і селянин міг легко зрозуміти.

Ці дані в звітах є важні, бо вони нам кажуть, чи „Р. Ш." така, якою вона є, може бути і є життєздатною, корисною для загалу народу, чи основи, на яких вона побудована, є такі тривкі, що вона могтиме видержати ціло бурі, які її можуть стрінути в наших невідрадних відносинах, без деморалізуючого впливу на молодь і батьків. Точні та справедливі звіти сказалиб нам, чи вона є в дійсности, в суті рідною, чи вона відповідає потребам українського народу, чи вона сповняє ті задачі, до яких є покликана, яких жде від неї нарід, який дає на неї свою керваницю.

Щож ця „Р. Ш." дає дійсно корисного нашому народові?

Вона зорганізувала 4 учительські семинарії і 10 гімназій а в тім 4 дівочі. Отже школи середні, які самі себе удержують з високих оплат учнів. Ці школи моглиб бути від біди зорганізовані і приватними людьми і може навіть з зиском для себе удержувані. До того роду шкіл ходять діти богатших родичів, і то по найбільшій части інтеліґентніших; а головно так є в дівочих середніх школах. Удержання цих шкіл в такому виді, як вони є, не є конечною потребою — для загального добра народу. Ці діти моглиб ходити до державних українських шкіл, або здавати іспити приватно навіть і в польських школах, бо дітям національно свідомих та інтелігентних родичів не грозить винародовлення; а практичного значіння в тих умовах, які створила для нас польська держава, мають ці школи дуже мало. Польща не може тепер дати [illegible] абсольвентам середніх і високих шкіл, а [illegible] говорити тут про нашу молодь?

З того виходить, що „Р. Ш." не сповняє своєї народньої ціли удер-

жуючи ці середні школи, в яких в додатку не може бути простолінійного українського виховання, в яких не може царити вповні український дух, тому, що вони є надто залежні від кураторії. Тому управи цих шкіл приневолені нераз кривити і сходити з прямолінійної дороги українського виховання, щоб не попасти в конфлікт із владою, яка може відібрати право прилюдности. Така школа може навіть шкодить народній справі, деморалізує батьків і молодь, бо молодь бачить ті крутійства, збочення з простої дороги родичів, управи та учителів, лише тому, щоб їх не прогнано з посади і не відібрано школі права прилюдности, бо тоді родичі-урядовці і не діставалиб від держави звороту шкільних оплат, як це було в часі введення польського урядування. А такий примір, таке поступовання не сталить хіба і не гартує характерів молоді.

Значить: в даний момент повинно бути і мусить бути інше завдання „Р. Ш.", таке завдання, сповнення якого принеслоб народній справі дійсний і наглядний хосен. Цим завданням „Рідної Школи" булаб орґанізація фахових шкіл та семи-клясових народніх вселюдних шкіл по селах і містах з плянами науки, пристосованими до місцевих потреб.

Якже сповняє „Рідна Школа" це завдання?

„Рідна Школа" удержує всього 7 вселюдних 7-клясових шкіл по містах, а на селі не удержує ні одної 7-кл. народньої школи. А й ті народні школи по містах не відповідають своїй меті. Їх метою мусить бути згуртування в рідній українській школі всієї дітвори найнижчої, найтемнішої верстви українського населення в місті на те, щоб вирвати її з рук польонізаторів, на те, щоби вратувати ці наші скарби для українського народу.

„Рідна Школа" не сповняє й *не може сповняти цього завдання, доки підвалинами, фундаментами під її будову є жебранина.* Щоб вона моглa сповнити це завдання, мусить дати дітворі безплатну науку, бо денні зарібники, сторожі та бідні робітники з інших професій, а навіть вчасти й урядовці, не в силі платити навіть найменших оплат за науку, а нема вже що й говорити про тих, що мають кількоро дітей. Тому діти найбіднішої, найтемнішої нашої міської маси йдуть до польських шкіл, де значна їх більшість пропадає для нашого народу безповоротно, з них стають нераз заваті вороги й поборники нашої народньої справи.

Таксамо за мало, рішучо за мало піклується „Р. Ш." доповняючими курсами для реміснячої та торговельної молоді, яка для нас, як чільний міський елемент, *мусить бути незвичайно цінною, дорогою.* Ця молодь, з якої будуть торговці й ремісники, буде творити як не більшість, то в кожному разі дуже великий процент міського населення, яке займається вільними, незалежними фахами і є продуктивне: вона надає і надасть містові властиве, дійсне його облича. З цеї молоді будуть фахівці, які нераз при розбудові нашої кооперативної промисловости моглиб віддати дуже великі услуги. А так без опіки пропадають ці неоцінені скарби в жидівсько-польському морі, яке нині нас заливає.

Тут уже навіть не говоримо про кооперативні, торговельні чи промислові або рільничі та огородничо-садівничі школи, які для нас є такі конечні. Це поле лежить у нас цілком облогом. Про курси для неграмотних про доповняючі школи на селі, які моглиб бути незвичайно помічними для кооперації, нема що й згадувати.

Ця наша „Р. Ш." не може й не в силі сповнити свого дійсного завдання, бо вона не може дати безплатної науки дітям, вона не може забезпечити своїх учителів, бо вона жебрак і вміє тільки простягати руку по милостиню, вміє доїти тільки чужу корову. Вона не вміє господарювати розумно своїм маєтком, грішми. При несповна пів сотні шкіл Головна Управа видає із зібраних грошей аж 29.682.65 зол. на інспекторів та урядовців, а Повіт. Союз Кооператив у Станиславові, маючи за 9 місяців, близько 4 міліони обороту, видає на урядовців, директорів, орґанізаторів, помічничий персонал, на адміністрацію 19.000 зол. Порторії в „Рідній Школі" виносять 3.744.87 зол., в Стан. Повіт. Союзі за 9 місяців 350 зол. Канцелярійні прибори в „Рідній Школі" коштують річно аж 1.971.72 зол., в Стан. Повіт. Союзі за 9 місяців 150 зол. При тому треба зважити, що Повіт. Союз у Станиславові мусить провадити дуже обширну торговельну й орґанізаційну кореспонденцію і т. д. і т. д. „Рідна Школа" лишила майже в цілости видавництво шкільних книжок жидівським книгарям, які на цих видавництвах збогачуються. Книгарня „Рідної Школи" майже не оплачується. Такі річи, як прибори шкільні, всякого роду зошити, нотатки, бльоки і т. д. виробляється і купується у зовсім чужих людей, а ці підприємства, при вмілому веденні совісними фахівцями, моглиб дати „Р. Ш." значні доходи.

На основі буджету видатків „Р. Школа" поглощує непродуктивно півтора міліона золотих, хоч це рахунок ще далеко невірний, бо ми не знаємо зовсім, кілько розходують разом грошей поодинокі кружки „Р. Школи".

В споживчих і молочарських кооперативах капітал обертається річно до 12, а в деяких випадках навіть до 24-ох разів, при чому споживчі кооперативи й молочарські враз із Повіт. Союзами й Центросоюзом дадуть при одноразовому обороті капіталу пересічно 8 проц. (кооперативи I. ступня можуть заробити і 15 прц., отже від півтора міліона грошей „Р. Школи" буде 120.000 зол. По 12-разовому обороті, якби кооперативи дали, жертвували „Рідній Школі" третю часть того зиску, який принеслиби гроші „Рідної Школи", а решту зужили на своє поширення то „Р. Ш." мала би все певних, не жебраних 400—500 тисяч зол., на які постійно моглаб рахувати. А так, як є тепер, тих півтора міліона зол. (а по правді богато більше, бо ми не знаємо, кілько грошей спотрібовують кружки „Р. Ш.") зуживається непродуктивно, майже без пожитку для нашого народу.

Михайло Ростович.

Радянська Україна.

Державний бюджет УСРР на 1928-29 р.

Загальна сума збілянсованого державного бюджету Радянської України на р. 1928-29 виносить 329.700.000 карбованців. Збільшення суми бюджету у порівнанні з попереднім господарським роком виносить 19.3 проц. Надвижка прибутків в сумі 550 тис. карбованців переходить з правила до каси СРСР, одначе тепер роблять заходи, щоби цю суму залишити для потреб України. Поділ сум між спеціяльні галузі народнього господарства представляються в цей спосіб: промисловість — 37.400 тис. карб. (збільшення на 58.9 проц. у порівнанні з мин. рок.), на сільське господарство 28.800 тис. карб. (збільшення 96.9 проц.), на електрифікацію — 2.400 тис. карб., на потреби кооперації — 5.550 тис. карб., на фінансування торговлі — 8.600 тис. карб., на транспорт — 900 тис. карб. і на будівництво (уліпшення в промисловости і т. п.) 3,600 тис. карб.

„Хлібом столицю забезпечено".

Під таким пророчистим заголовком читаємо у харківському „Комуністі" з дня 31. липня замітку такого змісту: „Учора хлібна комісія при окрвиконкомі затвердила плян постачання хліба населенню столиці і харківської округи на серпень. Столиця в серпні одержить таку-ж кількість хліба, як і в липні, при чому головну увагу звертатиметься на повне задоволення потреб населення печеним хлібом. У звязку з цим, борошно на потреби хлібовипікання відпускатимуть у збільшеному розмірі. ХЦРК одержить у серпні до 160 тисяч пудів борошна. Взагалі-ж кооперативні й приватні пекарі повинні в серпні випустити на ринок до 450.000 пудів печеного хліба. Щоб забезпечити безперебійне постачання, Союзхліб перекидає найближчими днями до Харкова до 120.000 пуд. зерна, переважно пшениці. Досі білий хліб постачалося лише для лікарень. З серпня-ж білий хліб даватиметься і хорим, що лежать у себе вдома. Для забезпечення потреб селянської бідноти на село протягом серпня мають відвантажити 30.000 пудів зерна".

А дещо нижче в тому-ж числі „Комуніста" стрічаємо ще й замітку під таким знаменним заголовком: „Конвенція громадського харчування". Під ним надруковане: „Окрторг утворив спеціяльне конвенційне бюро в справі громадського харчування в столиці. Це бюро доглядатиме за цінами на обіди і за якістю обідів по кооперативних і приватних їдальнях міста". Коментарів до того не треба.

Всі українські діти до української школи! — Хто минає рідну школу і посилає дитину до чужої школи, той ворог своєї дитини й української нації!

СТЕПАН ВАСИЛЬЧЕНКО.

Віконце.

(Замість казочки).

(Докінчення.)

Мати зиркнула на неї раз і вдруге — скривилась, в очах блиснув гострий біль. Схопилась, мовчки, поривом поцілувала дитину.

Кинулась, засяяла Маріка, в очах і надія, і жагуче благання; як легенький папірець до магніту, влипла до материних грудей, шию ручицями увила. Тулиться, аж серце стукає, шепоче швидко, гаряче:

— Мамо, матусю... рідненька...

— Чого, доню? — ніжно промовила мати. І так тихо, ніби боялась, щоб материного голосу не почули хатні злидні. — Чого, доню?

— Не затуляйте віконця, не затуляйте! не затуляйте!... Я виросту велика, куплю вам нове плаття і черевики, і все, і все... І татові... Не затуляйте, матусю... — шепоче, як із гарячки.

— Дитино моя! Там-же дюдя, простудишся — умреш...

— Ні, ні! Я вже не буду близько, тільки не забивайте.

— Горе мені з тобою... — озирає худенькі ручиці, сорочку драну. — Ну, хоч я попрошу тата, мороз уже зересівся, може таки забивать не буде.

Цілувала маму, так цілувала. Сама вже розцвілася, забігала по хаті, загомоніла.

— Мамо, я дивитись не буду, а тільки витру віконце.

— Ну, витри вже, витри, — смутно осміхнулася мати.

Взяла ганчірку, так дбайливо, так люблячи витирає заплакані шибки.

А як лягла Маріка спати, їй здалося, що скрипнуло віконце. Глядь — аж воно одчинене, а на дутці птах стоїть сміливий, вільний. Сам сивий. Золотим пилом притрушений, держить у роті черевички з червоними китичками. Поводить живими очицями. „Що воно?..."—хоче крикнути Маріка. А він на всю хату як заспіває: „Бур-ку-ку, сестро моя..."

Ухопив сон маленьку Маріку на крила, виніс у темне віконце, полетів туди, де світ золотий, червоний, зелений, ясно-голубий.

Уночі наказувала комусь з просоння: „Не забивайте-ж віконця"

Прокинулась Маріка ще було темно в хаті. Лежить, ворочається — вже й спати не хочеться, а в хаті темно та й темно. Гукнула до мами — немає, і тата теж немає.

Уже пішли?

Аж он щось кольнуло в груди, схопилась похватцем із печи, серце болить, дужче, дужче... До вікна. З надвору сунеться з його в хату, як із хліва, брудна солома. Так ніби хтось, великий, дужий стусонув її чоботищем з усієї сили в груди. Закричала, залементувала.

Днів зо три не можна було дати ради дитині. Капризувала, плакала, їсти не хотіла, далі помалу вщухла. Залягла на піч і майже злізти не злазила. Та й чого? Дивитись на оті осоружні стіни з брудними візерунками од патьоків, чи на отой нудний годинник, що геть павутиною, як наміткою заснований, що давно вже мовчить чогось, як мертва голова. Вгорі, на другій стіні є, правда, друге віконце — півтори шибки, та з його тільки й видно, що над самим вікном гнилий чийсь баркан. Та й не достати туди! А вова осміліла тепер, ходить по хаті.

Згадувала братіка, жалілася: „братіку мій милий, братіку мій любий — так мене вова била, так мене била, і мама била, і тато бив..." Плакала.

А далі й про братіка забула, про все... В хаті ніч, та й ніч, та й ніч.

Нема веселого, нема радісного, нема ясного нічого в світі.

Сохла дитина, як травина. І мама, і суворий тато ніби лагідніші стали. Питалися:

— Що тобі, дитино моя?

Говорить не хотіла, очі од їх одвертала.

— Хоч-би вже вмирало або-що. — почула колись Маріка.

Думала:

— Хай... дарма.

З печи раніш не видно було плям на стіні, не видно було набридлих речей у хаті. Далі — очі звикли до темряви—бачили найдрібніші плямки. Щоб не бачить — далі з куток ховалась.

Капало з стріх, гула скрізь вода. Синє сміялось небо. Під стріхами зацвірінькали горобці..

Весна..

Вдома, як і завжди в будні не було ні тата, ні мами. Маріка сиділа на печі, мляво одівала свою безруку й безносу ляльку. Потім нудно стало, поклала ляльку з боку, сама лягла горілиць, склала ручки на грудях. Сама не знала, чого почала плакать. Якісь слова невиразні, невідомі їй, пекучі, жалісні миготіли їй у голівці, а сльози котились все рясніші й рясніші.

Аж за вікном щось:

— Цвінь-цвірінь...

Стрепенулась, підвела голову.

Причулося:

„Бурку-ку-ку, сестро моя, бурку-ку-ку, вийди сюди".

Замиготіло в очах, синє, золоте, червоне... Забилося, так забилося серце. Раптом здалося Маріці, що в неї крильця. Сами стрепенулась, несуть.

Схопилась, злетіла з печи до віконця, до дверей, до тієї шибки, що вгорі, по стіні дертися... Бігає по темній хаті, метушиться, аж піт на ній виступив.

Надибала качалку, за качалку — тарах по віконцю, випихає солому. Задихалася, ні, не сила, хоч би-ж щілинка!

Глядь — а в темних затулених шибках, як у дзеркалі, все там — і брудна стіна у плямах, і нудний годинник у павутині, і той осоружний тапчан... А з-під тапчана... Ой!... вова лізе за спиною.

Крикнула, зомліла

Прийшла вова, вибрала Маріці очі

На ранній весні, коли вже дерево зеленими горобчаками обсіли пупянки, Маріку вивели на двір. Сліпеньку.

Побачило її сонце, так і шугнуло на неї золотим промінням:

„Моє маленьке!..."

Народне свято Делятинщини.

Посвячення могили в память полеглих за волю України в Делятині.

Велике народне торжество відбулося в Делятині дня 22. липня 1928 року. Місто Делятин спомянуло дуже торжественно память тих, що в світовій і визвольній війні полягли за волю України.

Вже від довшого часу заввязався в Делятині місцевий комітет, що під проводом місцевого селянина Дедерчука висипав на громадській площі на передмістю Шепелівка в місці, де сходяться два гостинці, високу могилу. Площу цю опарканено, а могила, висока на кілька метрів, заросла зеленою травою, бо була ціла покрита дерниною. На могилу з долини провадять сходи.

На могилі поставлено високий дубовий трираменний хрест, а на хресті дано великий бляшаний (на синьому тлі жовтими буквами) напис: Тим що полягли за волю України. Ця висока і здалека видна могила пригадує зовсім могилу Шевченка.

В день торжества устроєно під хрестом вівтар, а цілу могилу і площу під могилою прикрашено жовто-синіми прапорами. По Службі Божій в місцевій церкві, котру відправив завідатель парохії о. Сенчук, по короткій припагідній проповіди о. адміністратора вирушив зпід церкви величезний, бо кількатисячний процесійний похід під проводом оо. посла Ганушевського, катехита гімн. о. Проця, о. адм. Сенчука і ще одного (невідомого мені) священика. В поході йшли також рядами в строях Луговики з Делятина, гуцульська капеля з Дори і непрогляднi маси народу, передовсім з Делятина і сусідніх сіл. Підчас походу, що тревав досить довго, бо з церкви до Шепелівки є 4 кільометри, співав на перемiну місцевий добре зіспіваний хор і грала музика з Дори.

По відправі на горі під хрестом панахиди промовив з могили до народу о. посол Ганушевський з питомим собі запалом, згадавши, за що ми шануємо память борців за волю України і віддавши честь їм іменем Української Парляментарної Репрезентації. По промові о. посла промовив адвокат д-р Юлій Олесницький зі Станиславова. Промова його була доповненням промови о. посла. Він згадав, що перед Христом на могилах полеглих писано: „Екс оссібус сорум ультор!“ (З костей їх повстане местник). Християнська віра змінила цей клич на клич любови, кажучи, що „велика є любов, як хто життя своє положить за другів своїх“. Смерть за Рідний Край уважається всюди за доказ правдивої любови. Мученики життя своє віддавали за віру, а зате смерть кожного з них спричинювала велике поширення християнства. Жанна Д'Арк, бідна сільська дівчина, стала спасителькою Франції і хоч віддала життя своє, бо спалили її англійці на костирі, то смерть її була лиш тим більшим примiром і запалом для французів, які пішли дальше за її кличем і здобули волю рідному краєві. Наше козацтво гинуло за Рідний Край і за віру, а за ним повставали нові фаланги борців. Отаман Байда (князь Вишневецький) згинув у Константинополі завішений за ребро на гак, бо не хотів зрадити ні Рідного Краю ні віри, а память його живе досі як світлий примір до наслідування в устах нашого народу. Шевченко, хоч йому по укінченні академії з золотою медалею усміхалося вигідне життя, не цінув свого рідного народу, а протестував проти його гнету, будив і кликав до волі і тому став мучеником за народ, бо життя його дальше минулось у тюрмах і казармах. Він і Франко — це творці нашої ідеольогії, за їх кличами пішли всі ті, що життя своє віддали за волю Вітчини.

По скінченні тої промови весь народ упав на коліна, а понад ліси і гори розніслися хорал „Боже великий, єдиний, Русь-Україну храни!“ Після того слідували вже описанні народні і стрілецькі пісні на перемiну співані хором, то знов грані орхестрою.

Свято залишило по собі великий ентузіязм. Память його лишиться в Делятинщині раз на все, а на високу могилу будуть делятинці ходити що року з поклоном. За почин до цього свята і за переведення його в діло делятинці вдячні свому о. Сенчукові, що і сам стає і веде їх туди, де кличе їх народній обовязок.

Присутній

Останні вісти.

КУБАЛЯ І ІДЗІКОВСЬКИЙ УПАЛИ В ХВИЛІ АТЛЯНТИКА.

З Гамбурга подають, що польські летуни Кубаля і Ідзіковський впали в суботу о год. 16. 40 у филі Атлянтику. Апарат знищений. Цілих і здорових летунів випратував німецький пароплав „Самос“ який належить до німецької корабельної лінії, і який прямує до португальської пристані Лейксоєс.

На підставі відомостей, одержаних з ріжних місць, справа з воздушним летом польських летунів Кубалі і Ідзіковського представляється так: Вилетівши, мали тримати напрям на Азорські острови. З незнаної покищо причини по 31 год. лету вони опинилися на північ від Азорів і тут їм став зле функціонувати провідник бензини до мотору. Це змусило їх опуститися просто на море, у віддалі 71 миль від Кап Фіністер. Німецький пароплав „Самос“, що курсує поблизу берегів Европи від Амстердаму до португальського побережа і Леванту, в суботу, о год. 16.45 забрав їх на поклад і щасливо довіз до португальського порту Лейксоєс. Підчас катастрофи дістав ушкоджений літак і один з летунів ранений в рамя.

ЮГОСЛАВІЯ НА ВУЛЬКАНІ.

На останнім засіданні скупштини опозиція репрезентована сербським селянським союзом поставила внесення про віддання під суд премієра Корошеца, оскаржуючи його в мас. переслідуванних хорв. послів в часі, коли премієр був міністром внутр. справ в уряді Вукіцевича. В часі того засідання дійшло до острої сцесії поміж послами з урядової партії і послами опозиції.

НАРАДИ КОАЛІЦІЇ В ЗАГРЕБІ.

Як доносять газети з Загребу хорватська селянсько-демократична коаліція закінчила вже свої наради, вибравши комітет, до складу якого увійшли обидва президенти Хорвації і кілька членів. Члени комісії будуть збиратися що-тижня для накреслення напрямної дальшої праці коаліції.

ПІДГОТОВЛЕННЯ ДО ЗАМАХУ НА ЧЛЕНІВ ЮГОСЛАВЯНСЬКОГО УРЯДУ.

Газета „Матен“ подає з Білгороду, що там арештовано певну особу, хорвата, був. держ. урядовця, на якім тяжить підозріння, що приготовляє замах на двох членів уряду хорватської народности.

КОНГРЕС II. ІНТЕРНАЦІОНАЛУ.

До Брюселя на Конгрес II. Інтернаціоналу уже прибули делегації зі Злучених Держав і з Аргентини. З Аргентини, крім делегації соц. партії, прибула і друга делегація — Незалежної Соціялістичної Партії, яка зголосила своє вступлення до II. Інтернаціоналу. В дорозі до Брюселя находяться делегації Індії, Тринідату, Цейльону і інших, переважно наразі східних країв.

КИТАЙ ПЕРЕД НОВОЮ ДОМОВОЮ ВІЙНОЮ.

Америк. газети повідомляють з Пекіну, що повстає можливість нового вибуху домашньої війни в Китаю. Над манджурською границею гуртуються нові військові відділи, підготовлюючись до боротьби з національною армією.

СУД НАД УБИЙНИКОМ ГЕН. ОБРЕГОНА.

Як подають з Мексика, там розпочався вже суд над убийником ген. Обрегона, Йосифом Торалем. Прокуратор заявив на початку процесу, що запропонує смертну кару для Тораля і для оскарженої 20-літньої черниці Трайо.

СОВІТИ ЗНОСЯТЬ ІНСТИТУЦІЮ ОБОРОНИ В СУДАХ.

Ряд московських денників виступив з острою кампанією за знесенням інституції оборони в совітських судах, як перестарілого буржуазного пережитку. „Правда“ пише, що нар. комісаріят справедливости опрацьовує нову уставу, що надає сов. судам можливість обмеження кількости оборонців у судовім процесі.

ПОЛІТИЧНИЙ ЗАМАХ В СОФІЇ.

З Софії подають до газ. „Матен“, що кілька осіб, озброєних гранатами і револьверами напали на шефа секції безпечества Літова, на поміч якому поспішили агенти поліції. Напасники утікли.

УБИВСТВО РЕДАКТОРА В ЗАГРЕБІ.

Один з залізничників убив 9 револьверовими стрілами начального редактора денника „Ніdінство“. Убийника піймано. Він заявив, що не міг далі толерувати політичної кампанії редактора, направленої проти Радіча.

ПОХОРОН ЧАНГ ТСО ЛІНА.

З Мукдена повідомляють про похорон бувшого диктатора Північного Китаю Чанг Тсо Ліна, якого поховано в його родинній місцевости в Кван-Шан-Сен.

Памятайте, що всякі жертви на нагробник на могилі Івана Франка треба посилати до Центробанку, Львів, Ринок ч. 10, І. пов. на щадничу книжечку ч. 79.10.

По широкому світі.

В суботу дня 4. ц. м. мають бути підписані генеральним комісарем Польщі в Данцігу і віцепрезидентом данцігського сенату Гелем 3 договори, які управильнятимуть відносини між Польщею і вільним містом. Перший договір говорить про цілковиту уніфікацію залізничих приписів і тариф, в другому Польща відступає до вжитку Данцігові басен на Вестерплятте, а в третьому договорі вільне місто анулює висланий в свойому часі протест проти перебування польської фльоти в данцігському порті.

Цьогорічні жнива на Україні, Криму й Кавказі дають слабі висліди наслідком посухи, яка тревала повних 2 місяці.

В Кельні витали оваційно французького міністра освіти Еріо. Міська рада влаштувала бенкет, на якому виголосив велику промову в пацифістичному дусі нім. міністр внутр. справ Кільц. У відповіди заявив Еріо, що він як міністр освіти всіми силами змагатиме до культурного обєднання обох народів.

Амур опадає. Обчислені шкоди сягають 10 міліонів карбованців.

В звязи із французько-англійським порозумінням передбачують скликання конференції держав у справах роззброєння вже в листопаді ц. р.

На Литві мають знести воєнний стан. Рівночасно мають знести військову цензуру і пресові загострення.

Французько-італійський договір про Танжер довершений. Підписаний договір поширив права Італії і скріпив її становище в Танжері. Італія одержала окремі права в судівництві, в ділянках військовій і торговельній. На вільні становища в адміністрації має бути покликана означена кількість італійських горожан.

Стан здоровля Степана Радіча, який наслідком одержаних ран занедужав на запалення легенів погіршується.

Летуна Куртнея, що опустився на море біля Азорських островів, виловив пароплав „Міневаска“. Куртней був приневолений опуститися на море з причини пожежі, яка захопила ненадійно літак на висоті 1.500 стіп у ночі.

На місце уступаючого зі свойого дотеперішнього становища фінляндського посла у Варшаві, приїде з кінцем п. м. дотеперішній фінляндський посол в Латвії Ідман.

До Варшави прибув новоіменований голова французької військової місії в Польщі, Бием.

Театри.

Міський великий театр.

7-го г. 7.30 веч. „Дон Паскаль“, комічна опера.

Міський „Театр Новин“.

Зачинений.

КІНА.

„Аполльо“: „Бігамія“ і комедія.
„Байка“: „Прокажена“.
„Лев“: „Небезпечна дівчина“.
„Падес“: „Дім повивх“.
„Фатаморгана“: „Любовниця“.

НОВИНКИ

— **Українська студентська молодь для „Рідної Школи“.** Що українська студентська молодь може використати час ферій на громадянську працю дома, по селах, нехай послужить цей гарний примір до наслідування: В Любичі, пов. Рава Руська, зорганізував Володимир Остап, студ. медицини, з місцевої молоді аматорський гурток, який під його проводом відіграв дня 12. липня 1928 р. виставу „Ой, не люби двох“, а дохід з вистави в сумі 58 зол. переслав іменем читальні „Просвіти“ в Любичі Королівській і Любичі Князів як жертву „Рідній Школі“. Діяльна молодь Любичі Королівської, Любичі Камеральної і Любичі Князів, що на день 5. серпня п. р. підготовила другу виставу, а на 12. серпня підготовляє фестин з доходом на „Рідну Школу“, звертається із закликом до всіх читалень „Просвіти“: піти за її примiром і влаштувати щонайменше одну виставу на дохід потребуючої негайної матеріяльної допомоги „Рідної Школи“.

— **Замкнення нових „Просвіт“ на Волині.** Довідуємося з польських газет, що на Волині знова позачинювано цілий ряд „Просвіт“. Зачинено й опечатано читальні в таких селах Кременеччини: Почаєві, Вишгородку, Рахманові, Савчинцях, Комнатні, Кокорові, Попівцях, Бодаках, Лозах, Вишнівці, Лапівцях, Грабовичах і Красноуці. Крім того не дозволяється там на обирання складок і уряджування якихнебудь зборів. Причиною закриття тих „Просвіт“ нібито непорядки в читальняному діловодстві.

— **Перехід на унію.** Село Жабче, луцького повіту, яке має 1.000 мешканців, перейшло недавно з православної віри на греко-католицьку. Парохом нової громади іменований о. Антін Рудницький.

— **Пожежа в Магерові.** В звязку з поміщеною нами недавно звісткою про пожежу церкви в Магерові наслідком удару грому дістаємо письмо, в якому автор спростовує цю звістку. А саме згоріла не церква, але польський костел, який був уже на викінченні. Старі мешканці Магерова твердять, що це вже 3-ий раз згорів від грому згаданий костел.

— **Українські села затроюються спіртом.** Пишуть нам: Недавно приловила поліція біля Яворова транспорт 450 літрів денатурованого спірту, який тамошні шинкарі продають нашим селянам. Селяни уживають до пиття лише денатурованого спірту, називаючи його тропшою або сосніжою. Приладжують його до пиття в той спосіб, що до літри спірту додають літру води і фунт цукру. Так зладженою „горівкою“ впиваються на весіллях і празниках до безтями, затроюючи свій організм.

— **Градова туча у станиславівському воєвідстві.** Велика градова туча навістила на днях деякі околиці станиславівського воєвідства. Град величини волоських оріхів, а в деяких місцевостях великих брил, знищив сівбу і землеплоди майже в 50 відсотках. Найбільше потерпіли села: Тарнова Вижня, Туровок Вижній і Соколики, турчанського повіту. В тих місцевостях падав град величини курячих яєць. Наочні свідки оповідають, що хвилинами падали просто кавалки леду ваги 1 кільограма із замерзлими в нутрі камінчиками. В Красній вибив град 1.600 моргів грунту.

— **Одинокий великий театр.** На засіданні субкомітету театральної комісії львівської Прибічної Ради, при співучасти радників Мадуровича, Дешкевича і Шандровського, а під головуванням проф. Мартаковича, залагоджено всі спірні справи звязані з державною театрів. Нові директори Барвінський і Заремба зобовязалися вести тільки великий театр, резигнуючи з побільшення магістратської субвенції, на чому сперше настоювали, з уваги на те, що мали обіцяний вжиток Театру Великого і Театру Новин. Останній театр, як відомо, признано тепер [illegible] повідним на вистави з уваги на небезпеку життя акторів.

— **Львівська хроніка.** Гарно обмалися львівські злодії підчас концерту [illegible] „Па[illegible]ських релігійних пісень [illegible]“. Між іншим вкрали одному [illegible] нову [illegible] з 800 долярами. [illegible] — [illegible] львівській головній пошті [illegible] [illegible] в Польщі [illegible]

— **З постійної хроніки.** [illegible] в Вербі [illegible] убивстві [illegible] Блажевської [illegible] мужа, [illegible] — В селі Стінка [illegible] Петра Смоса [illegible] [illegible] до убивника [illegible]

Д-р Бабій Володимир
дентист,
переніс свою канцелярію з днем 1. VIII. п. р. з вул. Льва Сапіги ч. 47. на вул. **Гетьманську 8.**
2-3 і ординує щодня від 8—18 год. 197

— На жовківськім гостинці напало двох бандитів на фіру, на якій парубок Гринь Кузька віз скриню з біллям. Зрабувавши біля вартости 1.000 золотих, бандити зникли в довколичних лісах.

— **Голодівка вязнів у Вісничу.** Голодівку розпочали вязні в тюрмі у Вісничу. Вони домагаються випущення з тюрми, кажучи, що остання амнестія відноситься теж до них. Будинок тюрми окружений поліційним кордоном.

— **Трагедії.** В одному із франкфуртських банків зайшла недавно трагічна подія. Урядовець Шміт убив власника банку Гамеля і важко ранив його брата, прокуриста, а також одного зі зверхників, Грінебавма, за те, що згадані хотіли усунути його з банку. По атентаті убийник важко ранився. — В гарнізоновому арешті у Львові повісився Омелян Дмитерко, арештований за дезерцію. Тюремна сторожа перетяла в останній хвилині мотуз, на якому повісився нещасний, одначе його стан є безнадійний.

— **Катастрофи й нещастя.** На залізничній стації Вотшельни в Чехословаччині вударився поспішний поїзд із особовим. 50 осіб ранених. — На краківському аеродромі впав військовий літак зі значної висоти. Летун Олександер Свейковський згинув на місці. — Придавлений деревом підчас зрубування ліса біля Перемишля парубок Йосиф Осташевський умер в дорозі до шпиталю. — Численні пожежі навістили тернопільське воєвідство. — В рафінеріях нафти в Льсиреневіль, у стейті Індіянополіс, експльодували збірники. Згинуло 8 людей. Доля 15-ох людей невідома.

— **Ще про Мальмгрена.** В звязи із трагічною смертю шведського вченого Мальмгрена подають часописи деякі подробиці з його життя. Фін Мальмгрен працював від довшого часу як метеоролог у шведській обсерваторії в Паартстійок, в місцевости, положеній в пустинних околицях Лапляндії. Найближча оселя находилася у віддалі кількох днів дороги. Одного разу, коли з причини недбальства не доставили ученим поживи товариші Мальмгрена тягнули жереб, кому вибратися в далеку дорогу по поживу. Випала черга на Мальмгрена. Мальмгрен вийшов приготовитися до далекої і небезпечної дороги. Користаючи з хвилевої відсутности Мальмгрена і бажаючи його виручити, вибрався тимчасом в дорогу його щирий друг, д-р Гофлінг. Одначе коли по 5 днях очікування Гофлінг не вертався, ані не приходила пожива, Мальмгрен сам, хоча дуже ослаблений від голоду, вирушив у напрямі оселі. В дорозі стратив зовсім сили і заховався в снігу, лишаючи листа до тих, що знайдуть його вже як холодного трупа. На щастя, знайшла його ратункова експедиція ще при житті. Д-р Гофлінг згинув. Мальмгрен брав також участь у виправі воздухоплава „Норж" до північного бігуна.

— **Помисловий адвокат.** У Брюселі, в тамошньому суді, трапився характеристичний випадок. Один адвокат, що заступав справу чотиролітньої дитини, прийшов до суду із своїм малим клієнтом на руках. Підчас промови адвоката дитина так сильно плакала, що здавалось, що вона розуміє кожне слово свойого оборонця. Зворушений суддя був уже схильний залагодити справу по думці адвоката. Однак коли ненадійно занявся дитиною, чому так плаче, виявилося, що помисловий адвокат змушував дитину до плачу, щипаючи її неустанно в тіло. Адвокат, розуміється, справу програв.

— **Альногольний процес в Ню Йорку.** В Ню Йорку почався на днях процес проти 67-ох власників найвибагливіших ресторанційних льокалів і барів та проти 18 директорів нюйорських театрів. Обвинувачені вони в продаванні алькогольних напитків у своїх льокалях. Процес є завершенням кампанії, що її вела нюйорська поліція під проводом завзятої прогібіцістки, поліцмейки Міс Мабель, із контрабандою алькоголю, новіших 2 роки. Міс Мабель домагається для обвинувачених суворої кари. Процес потягне два місяці. Переслухають 400 свідків.

— **Одиноиа певна система гри в рулетку.** В новровідчиненому касині гри в Сан Ремо впав один механік на думку розбити банк в оригінальний, помисловий спосіб. В порозумінні з круп'єром змінив він конструкцію рулети при помочі магнетичної осі, так, що сам міг маневрувати колесом рулети. Таким робом виграв був уже 10 мілйонів лірів, розбиваючи банк. Одначе інші функціонарі касина, зацікавлені величайшим успіхом механіка, піддали рулету ґрунтовній ревізії, викриваючи в той спосіб обман.

— **Подяка.** Отсим складаємо щиру подяку Високоповажаним Паням, **мецен.** д-ру **Осипові Левицькому,** адвокатові в Делятині, за безкорисно зладження контракту купна парцелі в Ямній для філії Т-ва „Учительська Громада" в Станиславові та **інжинірові Іллі Поповичеві** за виготовлення катастр. мапки тоїж парцелі. — За Виділ Філії Т-ва „Учительська Громада" в Станиславові: Д-р Іван Рибчин, голова. Д-р С. Никифоряк, скарбник.

— **Спростування арт. Айдарова** Недавно появилася в „Ділі" замітка, про π'бито заангажування мене до українського театру під дирекцією (!) Карабіневича. Прошу спростувати: ніколи не мав, не маю і не хочу мати нічого спільного з дирекцією Панаса Карабіневича. — З правдивим глибоким поважанням: Артист і режісер Микола Айдарів.

З Народньої Організації Українців м. Львова.

Комунікат.

Від ряду літ Народня Організація Українців м. Львова змагає привернути нашому містові характер давнього українського города. Від ряду літ освідомлює вона наше населення та безупинно бореться за поширювання його сильно обмежених прав. Праця на цьому полі вельми важка і відповідальна, одначе наша організація не зражується ніякими труднощами і перепонами. Вона завсіди непохитно стояла і стоїть на цьому становищі, що Львів був є і мусить бути українським городом. Свої змагання реалізувала Народня Організація частими інтервенціями у відповідних чинників, а у хвилях загрози наших життєвих інтересів і прав вдаряла вона часто у вічевий дзвін, освідомлювала громадян дорогою відозв, летючок і т. п. як також підготовлювала вибори до сойму і сенату та передміських громад, а тепер перед нею вибори до міської ради. Народня Організація з гордістю стверджує, що її праця найшла серед населення чуткий відгомін.

При тій праці Народня Організація мала нагоду часто бачити, як використовується несвідомість нашого громадянства щодо належних йому прав і тому рішила в порозумінні з нашими адвокатами отворити у себе бюро „Правної Поради", де могли би наші громадяни **безплатно користати із порад у всіх правних справах чи то при вношенні до властей всякого рода подань і прохань, чи то відкликів (рекурсів) від неслушних рішень властей, чи вкінці при доходжуванні навіть приватних претенсій.**

Хто хоче користати із безплатної допомоги „Правної Поради", нехай звернеться з відповідними документами кожного дня з виїмкою неділь і українських свят в урядових годинах, т. є від 10—2 попол. до Канцелярії Народньої Організації Українців міста Львова при вул. Костюшка 1а/II. де їм радо їх справу полагодиться.

За Старшину Ради Народньої Організації Українців м. Львова:

А. Березовський вр. голова. *Роман Зубик* вр. заст. секретаря.

Примітка: Просимо П.Т. Читачів поширювати цей комунікат між нечитачами.

Нові книжки й журнали.

Жіноча Доля. Двотижневик для українського жіноцтва. Коломия, 1. серпня 1928, ч. 15.

Літопис Українського Друку. Орган державної бібліографії. Щотижневе видання „Української Книжної Палати", 23. червня 1928 р.

Трагедія Двох Народів. Матеріяли до спору між українською та російською соц.-дем. партіями з приводу убивства С. Петлюри. Видання Закордонної Делегації УСДРП. Прага-Київ, 1928, стор. 86, 8°.

Господарсько-Кооперативний Часопис. Орган Ревізійного Союзу Українських Кооператив. Львів, дня 1. серпня 1928, ч. 3—32.

Духовний Сівач. Церковно-народній двотижневик, присвячений справам православної церкви. Неділя, 5. серпня 1928, ч. 19.

Світ Дитини. Серпень, 1928, ч. 8.

„Більшовик України". Політично-економічний журнал ЦК КП(б)У. Ч. 13. з 15. липня 1928 р. Державне Видавництво України.

Жито. (Про його управу та угноювання). Бібліотека „Сільського Господаря". Зладив інж. агр. Гр. Паданина. Львів, 1928.

Пшениця idem.

Ilustrowany Przewodnik po Lwowie, Rocznik I. Rok 1928/9 Wydawca Rudolf Jan Spiegel, Lwów, Asnyka 3.

ОПОВІСТКИ.

Новий Український Театр під дир. Панаса Карабіневича.

Долина:
7.VIII. Маруся Богуславка.
Брошнів: 8.VIII. Маруся Богуславка.
Рожнітів: 9.VIII. Маруся Богуславка.
Перегінсько:
10.VIII. Гейша.
11.VIII. Вихрест.
12.VIII. Маруся Богуславка.

Бурса ім. Ів. Франка при коедукаційній гімназії в Яворові прийме 100 хлопців на 1928/29 шкільний рік. Платня I. бурси 50 зол. місячно, II. — 35 зол. (або довіз харчами). Організується теж окремий інститут для дівчат. Зголошуватися до дня 20/8 1928 р. Яворів дня 7. липня 1928 р. — За Виділ Бурси ім. Франка. 49 4—5

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

КОНКУРС

Головна Управа „Рідної Школи" потребує управителя прив. дівочої гуман. гімназії в Станиславові. Подання вносити до 15. серпня до Г. У. Р. Ш. Львів, Ринок ч. 10, II. пов. В гімназіях Р. Ш. є ще кілька вільних місць для класичних фільольогів, германістів, украïністів, польоністів, учительок руханки і одно місце для шкільної лікарки (в Коломиї). Подання вносити негайно. 202 1-2

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло". Львів, Ринок ч. 10